

Sofie Lindes tale til De største øjeblikke

Taler

Sofie Linde
TV-vært

Dato

15. december 2021

Sted

Operaen, København

Omstændigheder

I august 2020 holdte Sofie Linde tale om sexisme i mediebranchen til Zulu Comedy Galla. Linde modtog prisen Årets Danske Tale for sin tale.

Programmet blev optaget d. 15 december og sendt d. 30. december 2021.

I 1975 sang folkesangeren Trille:

Hey søster. Kan du ikke se komikken

Så står vi her igen.

Med fletningerne langt ned i postkassen

Og her 46 år senere er det vel stadig relevant at spørge: hvad så, søster? Hvordan går det med de fletninger? Er de kommet op af postkassen?

Og ved I hvad? De er på vej op. De er godt på vej op af den dumme postkasse. Ja, Det kan vi faktisk godt klappe af.

Lad os starte der. På en positiv note.

For I havde da ikke regnet med, at I kunne invitere mig tilbage på den her scene for at holde en tale uden at jeg (Sofie går foran talerstolen og lader som om hun vil hive op i kjolen) [skrevet af Tv2], ej jeg driller bare. Jeg er jo ikke kommet for at ødelægge den gode stemning, men altså – host host! Lige nu i hvertfald..

Nå, men hvorfor står jeg så her igen?

Jeg er blevet inviteret tilbage her på scenen for at tale om, hvordan det står til med den der MeToo-bølge. Og wow. Sikke et år.

Der er sket noget. Der er sket virkelig meget. Virkelig meget godt. En samtale er i gang. Vi er faktisk i fuld sving med at vende en gammel og rusten bøtte på hovedet. En kulturændring som vi har prøvet så mange gange før: Som da vi stoppede med at slå børn. Eller da vi stoppede med at ryge - først i flyveren, så i toget, så indenfor endda også på barer. Eller som da vi stoppede med at tage bilen hjem, efter vi havde drukket. Og al begyndelse er svær, det medgiver jeg - men mon ikke vi nok vi skal lære det?

Jeg tror, at vi skal se på MeToo mere som læringsproces, end en bevægelse, bølge eller kampagne som nogen ønsker at kalde det. Styret af den usynlige spiller - tidsånden - er vi alle sammen i gang med at lære og forstå, hvorfor så mange, særligt kvinder, kan fortælle uværdige, ulige og uhyggelige historier.

Når kvinder - og mænd - stiller sig frem og lukker os andre ind i deres fortællinger, som i mange år har været gemt væk i et lille skamfuldt hjørne, bliver vi lidt klogere på at forstå hinanden, og hvilke dynamikker vi skal sikre, for at undgå at det sker igen. For kun ved at kende dem, kan vi ændre dem.

Vi er nået dertil i vores læringsproces, i forståelsen af MeToo, at hvad flere af os, særligt kvinder, tidligere har accepteret som, og troet var et livsvilkår - med andre ord "at sådan var det bare" - ikke behøver at være sådan. At hvad vi tidligere har affejet som en ubehagelig oplevelse, måske var et regulært overgreb. Og at det måske er derfor, at det har følt så ubehageligt, og stadig i dag - mange år efter - stadig sidder i kroppen. Alle lærer noget lige nu. Både mænd og kvinder. Voksne og børn.

Og jeg ved godt, at der sidder mange, som ikke har oplevet noget, eller for hvem de aldrig har siddet i en situation, hvor det ikke har været ubehageligt at sige nej? Og man må forstå, at nogle også mener, at denne debat er direkte irrelevant og overflødig. Til dem vil jeg gerne spørge: Siden hvornår er vi stoppet med at passe på dem, som synes det er svært? Er det ikke det kollektive flertals ansvar at passe på dem, der er allermest udsat, uanfægtet om det direkte har noget med os selv at gøre? Og hvorfor ikke arbejde henimod, at man måske slet ikke behøver sige nej til at begynde med?

I år har flere brancher taget debatten til sig og brugt året på at lytte til, tro på og lære af de undersøgelser, som mange virksomheder har foretaget sig i ønsket om

at komme tættere på at forstå kulturen hos og rundt om deres medarbejdere.

Det har skabt udvikling - og det har haft konsekvenser. Både i denne ellers glamourøse mediebranche, i musikbranchen, på Christiansborg, på en specialskole i Svendborg, hos Danbread, på Aros i Smilets By, hos et hæderkronet kor, i shipping branchen og mange andre steder. Og det er ikke nødvendigvis omkostningsfrit at blive klogere.

Konsekvensen. Den uhyggelige og grumme spiller i alt det her? Nok egentlig den der deler vandene i denne debat.

Jeg er af den opfattelse, at MeToo ikke har til formål at udvandre fra gamle dagbøger og diskvalificere mennesker sådan ud af det blå. Eller placere dem i en skammekrog, som de aldrig kan komme videre fra.

Jeg tror på, at konsekvensen for den som krænker skal gå hånd i hånd med erkendelsen og anerkendelsen.

Erkendelse og anerkendelse af, at det man gjorde ikke var godt eller godt nok. At hvad man selv troede var okay, for en anden måske har været en ubehagelig og nedværdigende oplevelse.

Og der er altid plads til tilgivelse, men forud for tilgivelsen behøves oftest en undskyldning. Og sådan en må forventes. For det er almindelig pli og god opførsel, at sige undskyld - og det er ingen hævet over - uanset hvem man er, hvad man laver, eller hvor dygtig man er til sit arbejde. Det er ikke lige meget, hvis man engang var et røvhul - heller ikke selvom man var et dygtigt røvhul.

Faktisk er man ikke dygtig, hvis man er et røvhul. For det er altid det allervigtigste at behandle andre mennesker med respekt.

Anerkendelsen og erkendelsen er vigtig. Den vokser man ud fra. Hvis man lægger armene over kors, himler med øjnene og insisterer på, at man ikke har en aktie i noget som helst, så vokser problemet. Og dermed også konsekvensen.

Vi kan ikke tale om MeToo og året 2021 uden at se op på det lille logo i venstre hjørne. Vi kan ikke tale om MeToo og året 2021 uden at tale TV 2.

Efter den længe ventede dokumentar 'MeToo - Sexisme bag skærmen', hvor tidligere og nuværende ansatte hos TV 2 kunne berette om en uhyggelig kultur og magtfuldkommen ledelse, som utvetydigt havde svigtet deres ansvar som kulturbærere for institutionen og dermed også deres ansatte gennem en lang årrække - forsøgte TV 2s nuværende ledelse at undvige og undgå at tage ansvar.

Og det var – *to say the least* – tåkrummende både at se og høre på.

Her på kanalen havde vi alle tænkelige muligheder for at løbe med stafetten og gå forrest. Vi kunne have været transparente og åbne om vores selverkendelse - men i stedet valgte vi at sætte os bagerst i bussen med skyklapper på, mens vi håbede på at det ville gå væk. Det gjorde det ikke.

Jacob Haugaard sagde engang fra talerstolen i Folketinget: Hvis befolkningen opfører sig tåbeligt, så er det, fordi politikerne opfører sig tåbeligt. Oversat til denne debat: Hvis de ansatte opfører sig tåbeligt, så er det nok, fordi lederne opfører sig tåbeligt

Og misforstå mig nu ikke. Jeg står ikke her, fordi jeg ønsker at ødelægge den gode stemning på en smuk aften som i aften. Jeg står her fordi jeg ærgrer mig, over at der enten ikke bliver sagt noget - eller sagt for lidt af det, som betyder noget. Særligt ærgerlig, fordi TV2 faktisk er en god arbejdsplads

Jeg har meget stor respekt for, at jeg får lov til at stå her og tale frit og uredigeret. Tak for det.

Det er jo også bare et råd - det er jo jer der bestemmer - men det er et godt råd. For tidsånden har slået ring om denne samtale - den kommer ikke til at gå i sig selv. Den kommer ikke til at stoppe eller gå væk - vi har taget hinanden i hænderne - og ærligt, vi orker ikke mere pis!

Og når jeg siger 'vi', så taler jeg om det fællesskab, som jeg har mødt i denne debat. Vi er mange. Ikke alle, men mange. Og alt vi ønsker er et endelig opgør med en rædden kultur, som har fået al for meget plads i alt for mange år. Og alt for mange steder.

Kære søster, kære bror og de og dem derimellem. Du ved godt selv, hvem du er. Jeg tror på dig. Og jeg står lige bag dig. Sammen er vi stærkest.

Kilde

tv2.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Kvindebevægelsen, Prisuddelingstale

Relateret

Sofie Lindes tale ved Zulu Comedy Galla
26. august 2020

Sofie Lindes tale ved modtagelsen af Årets Danske Tale
10. november 2020

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sofie-lindes-tale-til-de-stoerste-oejeblikke-2021>